



Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Novo Nordisk A/S Hagedornsvej
Hagedornsvej 1
2820 Gentofte

Att. Tine Karup Sørensen
Sendt som mail til: TSNK@novonordisk.com

Virksomheder
J.nr. MST-1270-02070
Ref. suand/majli
Den 27. april 2017

MILJØGODKENDELSE

SUPPLEMENT TIL MILJØGODKENDELSE AF REVURDERING AF 3. JANUAR 2014

For: Novo Nordisk A/S Hagedornsvej

Matrikel nr.:	8cg og 8 dh Vangede
CVR-nummer:	24256790
P-nummer:	1010468147
Listepunkt nummer:	4.5. Fremstilling af farmaceutiske produkter, herunder mellem produkter
J. nummer:	MST-1270-02070

Miljøgodkendelsen omfatter:

Opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base

Dato: 27. april 2017

Godkendt: Susanne Andreasen / Majbrit Miara

Annonceres den 27. april 2017
Klagefristen udløber den 26. maj 2017
Søgsmålsfristen udløber den 27. oktober 2017

Revurdering påbegyndes når EU-kommissionen har offentliggjort en BAT-konklusion i EU-tidende, der vedrører virksomhedens listepunkt.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	INDLEDNING	
2.	AFGØRELSE OG VILKÅR	4
2.1	Vilkår for miljøgodkendelsen.....	4
	A. Generelle forhold.....	4
	B. Indretning og drift.....	4
	C. Luftforurening.....	4
	D. Spildevand.....	4
	E. Kontrol og dokumentation.....	5
	F. Driftsforstyrrelser og uheld.....	5
2.1	Vilkårsændring	5
3.	VURDERING OG BEMÆRKNINGER	7
	3.1 Begrundelse for afgørelse	7
	3.2 Miljøteknisk vurdering.....	7
	Planforhold og beliggenhed	7
	A. Generelle forhold.....	8
	B. Indretning og drift.....	8
	C. Luftforurening	9
	Lugt.....	9
	D. Spildevand, affald m.v.....	9
	Støj.....	10
	Jord og grundvand	10
	E. Kontrol og dokumentation.....	11
	Til og frakørsel	11
	F. Indberetning/rapportering.....	11
	Sikkerhedsstillelse	12
	G. Driftsforstyrrelser og uheld	12
	Risiko/forebyggelse af større uheld.....	12
	H. Bedst tilgængelige teknik	12
	3.3 Udtalelser/høringssvar.....	13
	3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder	
	3.3.2 Udtalelse fra Gentofte kommune til udkast til afgørelse	13
	3.3.3 Udtalelse fra virksomheden.....	14
4.	FORHOLDET TIL LOVEN.....	15
	4.1.1 Miljøgodkendelsen	15
	4.1.2 Listepunkt	15
	4.1.3 BREF.....	15
	4.1.5 Risikobekendtgørelsen.....	16
	4.1.6 VVM-bekendtgørelsen.....	16
	4.1.7 Habitatdirektivet	16
	4.2 Øvrige gældende godkendelser og påbud.....	16
	Ud over denne godkendelse gælder følgende godkendelser fortsat:	16
	4.3 Tilsyn med virksomheden	16
	4.4 Offentliggørelse og klagevejledning	17
	Søgsmål	18
	4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen.....	18
5.	BILAG	19
	Bilag A: Ansøgning om miljøgodkendelse/miljøteknisk beskrivelse	19

1. AFGØRELSE OG VILKÅR

2.1 Vilkår for miljøgodkendelsen

På grundlag af oplysningerne i bilag A, ansøgning om miljøgodkendelse, samt virksomhedens supplerende oplysninger af 9. november 2016 og 9. december 2016, godkender Miljøstyrelsen hermed udskiftning af de eksisterende to 10 m³ lagertanke med to nye 20 m³ lagertanke til saltsyre og natriumhydroxid samt opgradering af påfyldningspladsen.

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven¹.

Afgørelse om ændrede vilkår meddeles i henhold til § 41, stk. 1 / § 72, stk. 3 i miljøbeskyttelsesloven.

Godkendelsen gives som et tillæg til Revurdering af miljøgodkendelse for Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1 Gentofte af 3. januar 2014 med supplerende vilkår.

Godkendelsen gives på følgende vilkår, der som udgangspunkt er retsbeskyttede i en periode på 8 år fra godkendelsens dato. Godkendelsen tages dog op til revurdering i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 41a, stk. 2 og stk. 3.

A. Generelle forhold

A1 Godkendelsen bortfalder, hvis driften ikke er startet inden 2 år fra godkendelsens dato.

B. Indretning og drift

B1 Tankene skal tæthedstestes inden ibrugtagning.

B2 Tilslutningsrør for saltsyre og natriumhydroxid skal være tydeligt mærket med hvilket kemikalie, rørene skal anvendes til.

Tankene må kun anvendes til ét formål enten saltsyre eller natriumhydroxid.

Overvågningssystem

B3 Tankene skal overvåges kontinuert ved hjælp af et elektronisk lækageovervågningssystem. Overvågningssystemet skal være forsynet med alarm, der kan ses og/eller høres i kontrolrummet.

C. Luftforurening

C1 Saltsyredampe fra fortrængningsluften skal ledes gennem en syrevasker.

D. Spildevand

D1 Vand fra syrevasker og skylning af slanger efter påfyldning skal ledes til proceskloak og neutraliseringsanlæg inden udledning til offentlig kloaksystem.

¹ LBK nr. 1189 af 27/09/2016 (Miljøbeskyttelsesloven)

E. Kontrol og dokumentation

E1 Der skal forlægge tankattes for tankene.

Der skal udearbejdes procedurer, der sikrer, at driften af tankene er i overensstemmelse med leverandørens designmanual. I proceduren skal indgå beskrivelse af overvågningen og frekvens for overvågning af tankenes tæthed og vurdering af tankenes restlevetid.

Procedurerne skal fremvises på tilsynsmyndighedernes forlangende.

E2 Lækage- og overløbsalarm skal testes og vedligeholdes efter leverandørens anvisninger, dog mindst én gang om året.

Der skal føres logbog over tilsyn med overvågningsalarmer og niveaumålere. Logbogen skal fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende.

E3 Der skal som minimum foretages visuel inspektion af tanke og rørførings tæthed samt sætninger i tankfundamenterne. For at sikre, at tanke, samlinger og rørledninger er miljømæssige forsvarlige at have i drift, skal sætninger, tæring og skader løbende udbedres.

Der skal føres logbog over visuel inspektion og reparationer.

Virksomheden skal opbevare logbog, tillæg til tankattester og dokumentation for eventuel udførsel af reparationer, så de er tilgængelige for tilsynsmyndigheden i 5 år.

F. Driftsforstyrrelser og uheld

F1 Ved uheld der medfører tilledning af større mængder ufortyndet syre eller base til offentlig kloak, skal Nordvand samt Natur og Miljø, Gentofte Kommune straks orienteres.

1.1 Vilkårsændring

Med godkendelsen ændres følgende vilkår i Revurdering af miljøgodkendelse af Novo Nordisk A/S Hagedørnsvej 1, 2820 Gentofte, af 3. januar 2014.

Vilkår

H3 Alle udendørs lagertanke til kemikalier og råvarer skal etableres på tætte belægnings i tankegrave, der kan rumme den største tanks indhold. Nye tankgrave skal kunne rumme den største tanks indhold + 10 %.

Alle udendørs oplag skal sikres mod påkørsel.

Til

H3 Alle udendørs lagertanke til kemikalier og råvarer skal etableres på tætte belægnings i tankegrave, der kan rumme den største tanks indhold. Nye tankgrave skal kunne rumme den største tanks indhold + 10 % *eller på anden måde der giver samme sikkerhed mod udslip f.eks. dobbeltvægget konstruktion.*

Alle udendørs oplag skal sikres mod påkørsel.

2. VURDERING OG BEMÆRKNINGER

3.1 Begrundelse for afgørelse

Novo Nordisk A/S har i forbindelse med opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base på Hagedornsvej 1 i Gentofte søgt om miljøgodkendelse til udskiftning af to 10 m³ lagertanke med to nye tanke på hver 20 m³ samt miljøgodkendelse til ændret påfyldningsplads.

De nuværende tanke er omfattet af Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1 revurderingen af 3. januar 2014, hvor der i vilkår H3 er vilkår om at:

"Alle udendørs lagertanke til kemikalier og råvarer skal etableres på tætte belægnings i tankgrave, der kan rumme den største tanks indhold. Nye tankgrave skal kunne rumme den største tanks indhold + 10 %...."

De to nye lagertanke til natriumhydroxid og saltsyre er ikke omfattet af kravene i vilkår H3 om tankgrave, der kan rumme den største tanks indhold + 10 %. Da det er Miljøstyrelsens vurdering, at den dobbeltvæggede konstruktion giver samme sikkerhed mod udslip, som hvis tankene kun havde én væg og var placeret i en tankgrav. Der stilles bl.a. vilkår om overvågning og etablering af alarmsystem til overvågning af lækage på tankens indervæg, så det registreres, hvis der siver væske ud i mellemrummet mellem yder- og indervæg.

3.2 Miljøteknisk vurdering

Planforhold og beliggenhed

Virksomheden er beliggende i Gentofte Kommune, matr. 8dh og 8cg, Vangede by med adressen Hagedornsvej 1, 2880 Gentofte.

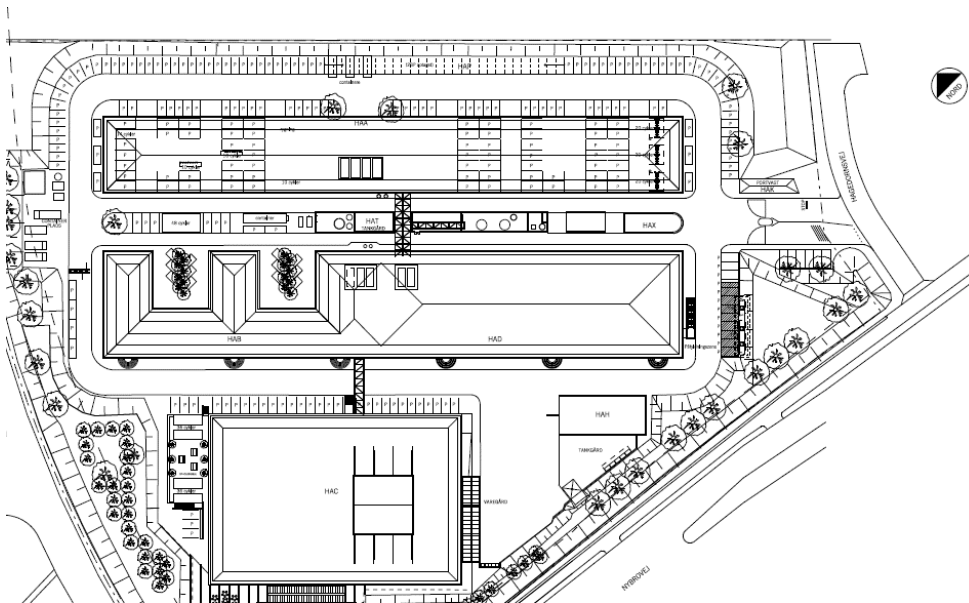
Virksomheden er beliggende i et erhvervsområde, der er omfattet af Gentofte Kommunes lokalplan nr. 113 af 24. januar 1994. I henhold til lokalplanen er det pågældende område udlagt til erhvervsformål, fremstillingsvirksomhed, laboratorier og administration.

Virksomheden er etableret ovenpå en tidligere losseplads og kortlagt som forurenet på vidensniveau 2. Virksomheden er endvidere beliggende i et område med drikkevandsinteresser klassificeret som "Indsatsområde 2.

Virksomheden ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Virksomheden er placeret inden for indvindingsoplandet til Ermelunden Kildeplads med ca. 1600 meter til nærmeste indvindingsboring.

Beliggenhed

Den opgraderede opfyldningsplads og tankplads etableres mellem bygning HAD og tankgård bygning HAT.



Beskrivelse af tankplads og tanke

Aflæsningspladsen afgrænses med et linjedræn i hver ende. Pladsen er afskærmet mod tankgård af fundament og mod bygning HAD af kantsten.

Når pladsen er i drift lukkes ventil V1 og ventil V2 holdes lukket. Hvis der sker et spild vil det blive tilbageholdt i et PE-HD plast, rør, der har en kapacitet på ca. 5m³. Ved spild vil der tages stilling til størrelse af spildet, og det vurderes om spildet kan lukkes ud i proceskloak ved at åbne ventil V2 eller om spildet skal suges op med en slamsuger fra det 5 m³ store rør. Proceskloakken er ført til neutraliseringsanlæg og ledes derfra til offentlig kloak. Kloakledninger og -brønde efter ventilerne V1 og V2 vil ikke blive udsat for påvirkning af syre eller base.

De to nye lagertanke til syre og base placeres på et betonfundament og er konstrueret som dobbeltvæggede tanke og bund bestående af et plastmateriale, der er modstandsdygtigt over for henholdsvis syre og base. I tilfælde af lækage vil syre/base sive ud og opsamles i mellemrummet mellem de to vægge. Distributionsrørene fra de to lagertanke er fuldsvejsede og ligeledes konstrueret af plastmateriale, der er modstandsdygtigt over for henholdsvis syre og base.

A. Generelle forhold

Vilkår A1

Vilkåret er en følge af § 32 i godkendelsesbekendtgørelsen.

B. Indretning og drift

Krav om sikring af tanke mod påkørsel følger af vilkår H3 i virksomhedens revurdering af miljøgodkendelse af 3. januar 2014

Vilkår B1

For at sikre, at tanken er tæt inden ibrugtagningen, stilles der vilkår om at tankene skal tæthedstestes inden ibrugtagning.

Vilkår B2

For at minimere risikoen for fejltilslutning og blanding af syrer og baser, stilles der vilkår om tydelig afmærkning af kemikalier og rør.

Overvågningssystem

Vilkår B3

Krav om overfyldningsalarm følger af vilkår H5 i virksomhedens revurdering af 3. januar 2014.

For at reducere skaderne ved utætheder i tankene stilles vilkår om, at der skal foretages kontinuert overvågning af lækage på tankens indervæg og bund, så det registreres, hvis der siver væske ud i mellemrummet mellem tankens yder- og indervæg. Overvågningssystemet skal være forsynet med alarm, der kan ses og/eller høres i kontrolrummet.

C. Luftforurening

Vilkår C1

Ved fyldning af saltsyretanken kan der ske emission af saltsyre med den fortrængte luft.

For at reducere emissionen af saltsyre stilles der vilkår om, at den fortrængte luft skal ledes igennem en syrevasker.

Virksomheden har oplyst, at effektiviteten af syrevaskeren til næsten 100 % både under og efter saltsyre fyldningen dvs. når tanken er i drift. På den baggrund vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke skal stilles nye vilkår til emissionen af saltsyre.

Lugt

Der forventes ikke at kunne opstå mærkbare lugtgener ved oplagring og modtagelse af saltsyre og natriumhydroxid.

Lugtgener fra saltsyre minimeres i syrevaskeren.

D. Spildevand, affald m.v.

Spildevandet fra Hagedornsvej reguleres af Gentofte Kommunes spildevandsplan og Gentofte Kommunes Handlingsplan for spildevandsanlæg i jord Novo Nordisk, A/S, Hagedornsvej 1 og Brogårdsvej 66, 2860 Gentofte" af marts 2003. I Gentofte Kommune er affald fra industrien primært reguleret efter kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Der dannes ikke spildevand ved oplagring og modtagelse af saltsyre og natriumhydroxid.

Anlægget er indrettet med dobbelt rørføring, dobbeltvæg og bund på tanke. Når der er aktivitet ved læsepladsens aflukkes regnvandskloakken. Ved spild vil det blive vurderet om det skal samles op eller det kan ledes via proceskloak til neutraliseringsanlæg inden tilledning til offentlig kloak. Spild af syre og base ledes ikke til regnvandskloak.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at anlæggets opbygning og den beskrevne procedure for håndtering af spild, ved daglig drift ikke vil bidrage med ufortyndet saltsyre og natriumhydroxid til offentlig kloak.

Ved uheld og driftsforstyrrelser der medfører udslip fra lagertanke med ufortyndet saltsyre eller natriumhydroxid skal forsyningsselskabet Nordvand samt Natur og Miljø, Gentofte kommune orienteres jf. vilkår G1.

Vilkår D1

Ved påfyldning af tanke vil der forekomme spildevand fra syrevaskeren, skylning af slanger efter påfyldning samt evt. spild ved pumpestationen. For at sikre, at pH i spildevandet fra disse aktiviteter ligger mellem 6,5 og 9 stilles der vilkår om, at vandet fra syrevaskeren skal via neutraliseringsanlægget inden tilledning til offentlig kloak.

Støj

Der er ingen særlige støjkloder knyttet til oplagring af syre og base.

Tankvognene, som leverer saltsyre og natriumhydroxid, benytter den samme adgangsvej, som tidligere er anvendt. Der vil være et reduceret antal leverancer og påfyldninger, når lagerkapaciteten er udvidet. Udvidelsen af lagerkapaciteten vil ikke medføre en forøgelse af forbruget af syre eller base.

Samlet vurderes støjen fra tankbiler at blive reduceret som følge af til- og frakørsel ændres fra 8-10 kørsler pr. måned til ca. 4 pr. måned.

Jord og grundvand

Større mængder ufortyndet saltsyre i spildevandsledningssystemet kan bidrage til tæring af betonrør og dermed øge risikoen for jord- og grundvandsforurening. For at sikre, at spildevandsledninger på virksomhedens matrikel er intakte, indgår en kontrol af virksomhedens stikledninger/afløbs-installationer i Gentofte Kommunes "Handlingsplan for spildevandsanlæg i jord Novo Nordisk A/S, Hagedornsvej 1 og Brogårdsvej 66, 2860 Gentofte" af marts 2003. I handlingsplanen stiller Gentofte Kommune krav til tæthedsprøvning eller TV inspektion mindst hvert 10./15. år.

Krav til inspektion af tætte belægninger følger af vilkår H3 i revurderingen af 3. januar 2014.

Basistilstandsrapport

Efter godkendelsesbekendtgørelsens § 15 skal myndigheden træffe afgørelse om, hvorvidt virksomheden skal udarbejde basistilstandsrapport i forbindelse med miljøgodkendelse jf. miljøbeskyttelseslovens § 33².

Novo Nordisk A/S har i forbindelse med ansøgningen om udvidelse af væksthormonproduktionen af 15. juli 2015 udarbejdet en rapport med vurdering af behovet for udarbejdelse af basistilstandsrapport for Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1 i Gentofte. Vurderingen omfattede de på virksomheden håndterede kemikalier, produkter, emissioner og affald. Det var Miljøstyrelsens vurdering, at de beskrevne håndterede stoffer ikke kunne give anledning til risiko for længerevarende jord- og grundvandsforurening, og at der derfor ikke skulle udarbejdes basistilstandsrapport, eller med afgørelsen stilles vilkår om monitorering af jord og grundvand.

De nye tanke medfører et forøget oplag af saltsyre og natriumhydroxid.

Saltsyre (30 %) er klassificeret som farlig efter artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1272/2008 af 16. december 2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Saltsyre (30 %) og natriumhydroxid (28 %) er klassificeret som følger:

² Lovbekendtgørelse om miljøbeskyttelse nr. 1317 af 19. november 2015.

Kemikalie	CAS-nr.	CLP fareklasse	Stofgruppe	Tilstandsform	Oplagsform/ lokation
Saltsyre 30%	7647-01-0	H314* H335**	syre	væske	dobbeltvæggede tank
Natrium- hydroxid 28%	1310-73-2	H314*	base	væske	dobbeltvæggede tank

*H314 Forårsager svære forbrændinger af huden og øjenskader

**H335 Kan forårsage irritation af luftvejene

Med baggrund i stoffernes CLP klassificeringer og opbevaringen i dobbeltvæggede tanke med overfyldnings- og lækagealarmer, vurderer Miljøstyrelsen, at udvidelsen af oplaget af saltsyre og natriumhydroxid ikke giver anledning væsentlig risiko for udslip af syre og base, der kan bidrage til længerevarende jord- og grundvandsforurening.

Miljøstyrelsen kan derfor meddele godkendelse til opstilling og ibrugtagning af lagertankene for saltsyre og natriumhydroxid på de vilkår, der er angivet i afsnit 1.1.

E. Kontrol og dokumentation

Vilkår E1

For at sikre at virksomheden drifter og vedligeholder tanke og rørledninger i overensstemmelse med leverandøranvisningerne, stilles der vilkår om, der udarbejdes procedurer herom.

Vilkår E2

Der stilles vilkår om minimum årlig funktionskontrol af lækage- og overvågningsalarmer, for at sikre alarmerne de virker.

Vilkår E3

For at sikre, at tankene er driftssikre og vedligeholdes, stilles vilkår om regelmæssig visuel inspektion af tanke, samlinger og rørføringer samt løbende udbedringer af skader. Til dokumentation for inspektionen og vedligeholdelsen stilles vilkår om, at der skal føres logbog.

Til og frakørsel

Tilkørselsforholdene ændres ikke, antallet af tankninger reduceres, da tankenes volumen fordobles, mens forbruget forbliver på samme niveau. Pt. kommer der 8-10 tilkørsler med syre og base, hvilket med de 2 nye tanke vil reduceres til ca. 4 pr. måned.

Samlet reduceres antallet af til- og frakørsler.

F. Indberetning/rapportering

For at sikre en effektiv kontrol og dermed begrænse forureningen fra virksomheden, er der i godkendelsen fastsat vilkår om, at der udarbejdes rapporter over inspektioner af tanke og tankgrave samt journaler m.v. for tilsyn og kontrol med virksomhedens forureningsbegrænsende foranstaltninger og udstyr.

Det fremgår af vilkårene i afsnittet, hvilke indberetninger virksomheden skal

indberette til tilsynsmyndigheden, hvilke rapporteringer der skal være tilgængelige ved tilsyn eller fremsendes til tilsynsmyndigheden efter anmodning, samt hvor længe journaler skal være opbevaret på virksomheden.

I forbindelse med årsrapporteringen skal der indberettes dato for eftersyn og vedligeholdelse af tanke, belægningsernes tæthed, overløbs- og lækagealarmer samt niveaumålere.

G. Driftsforstyrrelser og uheld

Vilkår G1

I Nordvands høringsvar bliver der gjort opmærksom på, at det er utrolig vigtigt, at Nordvand bliver informeret, hvis der sker udledning af unneutraliseret spildevand til det offentlige kloaksystem, dels for at sikre Nordvands medarbejdere, dels for at forhindre, at unneutraliseret spildevand kommer ud i Gentofte Sø.”

Der stilles vilkår om, at Nordvand straks skal orienteres, hvis der sker spild, som resulterer i større tilledning af ufortyndet syre eller base til offentlig kloak.

Gentofte Kommune, Natur og Miljø har i høringsvar af 17. januar 2017 gjort opmærksom på at de skal orienteres ved uheld til kloak.

Risiko/forebyggelse af større uheld

Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1, Gentofte er ikke omfattet af Risikobekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 372 af 25. april 2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer).

H. Bedst tilgængelige teknik

I juni 2016 blev BAT-konklusion nr. 2016/902 vedtaget og offentliggjort. BAT referencedokument: Spildevands- og luftrensning i den kemiske industri og dertil hørende styresystemer. Der er vedtaget og offentliggjort 23 BAT-konklusioner samt BAT-AEL for direkte udledning af spildevand.

BAT-konklusionerne skal lægges til grund for miljøgodkendelser efter § 33 samt revurderinger. I forbindelse med revurderingerne skal BAT-konklusionerne være opfyldt senest 4 år efter offentliggørelsen.

Miljøstyrelsen har gennemgået relevante CWW BAT krav i forhold til opgradering af påfyldningspladsen og tankoplag af syre og base (BAT 1, 2, 3, 10 og 11). BAT kravene har fokus på processer, da der ikke forgår nogen processer i tanken, og da der endvidere ikke er luft-/lugtemissioner, men da der er tale om ren opbevaring af saltsyre og natriumhydroxid, er det Miljøstyrelsens vurdering, at CWW BAT ikke er relevant i forhold til opgradering af påfyldningspladsen og udskiftning af lagerstankene.

Miljøstyrelsen tager initiativ til implementering af CWW BAT-konklusionerne for Novo Nordisk A/S Gentofte snarest.

Lagertankene er omfattet af bedst tilgængelig teknik med hensyn til oplagring af flydende stoffer er beskrevet i det tværgående BAT-Referencedokument (BREF) ”Emissioner fra oplagring” fra 2006.

Heraf fremgår det bl.a., at følgende er BAT for overjordiske tanke:

1. At stoffets fysisk-kemiske egenskaber i betragtning og udvælge udstyr og materialer som er resistent overfor de oplagrede produkter.
2. Anvende forebyggende vedligehold.

3. Installerer instrumenter for højt niveau eller højt tryk med alarmer og/eller automatisk lukning af ventiler.
4. Anvende lækagedetektion
5. At etablere sekundær inddæmning som volde rundt om enkeltvægstanke, dobbeltvægstanke, cup-tanke (tank i tank) og dobbeltvægstanke med monitoreret bundudledning.

Tankene er konstrueret som dobbeltvæggede tanke med dobbelt bund bestående udvendigt af svejset PE-plade med en indvendig liner i Polypropylen (PE), der er modstandsdygtigt over for henholdsvis syre og base. I tilfælde af lækage vil syre/base sive ud og opsamles i mellemrummet mellem de to vægge.

Distributionsrørene fra de to lagertanke er fuldsvejsede og ligeledes konstrueret af plastmateriale, der er modstandsdygtigt over for henholdsvis syre og base. Rørledningerne er alle overjordiske.

Der stilles vilkår til drift, vedligeholdelse og inspektion af tankene for, at sikre mod udslip.

Tankene etableres med niveauføler og overløbsalarm samt elektronisk lækageovervågning.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de etablerede tanke lever op til krav om BAT.

3.3 Udtalelser/høringssvar

3.3.1 Udtalelse fra andre myndigheder

"Natur og Miljø, Gentofte Kommune har gennemgået materialet vedr. udskiftning af lagertanke og opgradering af påfyldningsplads på Novo Nordisk Hagedornsvej 1.

Vi har følgende bemærkninger i forhold til spildevand:

- *I Novo Nordisk's Notat om Opgradering af aflæsningsplads for syre og base på Hagedornsvej 1 af 21. august 2016, revideret 29. august 2016, står der på side 4 beskrevet hvordan evt. spild vil blive håndteret:*

"Hvis der sker et spild vil det blive tilbageholdt i det store rør, som har en kapacitet på ca. 5 m³. Herefter tages der stilling til størrelse af spildet, og det vurderes om spildet kan lukkes ud i proceskloak ved at åbne ventil V2 eller om spildet suges op med en slamsuger fra det store rør. Proceskloakken er ført til neutraliseringsanlæg og ledes derfra til udløb til den offentlige kloak."

Hvilke vilkår påtænker Miljøstyrelsen at stille i forhold til hvem (og ud fra hvilke kriterier), der skal tage stilling til om spildet kan lukkes i proceskloak eller suges op med en slamsluger? Natur og Miljø, ser under alle omstændigheder gerne, at vi bliver orienteret ved evt. spild.

Natur og Miljø har indhentet følgende kommentarer fra Nordvand og BIOFOS (se også vedhæftede mails)

- *"Nordvand har ingen bemærkninger til det fremsendte. Det er dog utroligt vigtigt, at Nordvand bliver informeret, når og hvis der sker udledning af unneutraliseret spildevand til det offentlige kloaksystem, dels for, at sikre mine medarbejdere og forhindre, at det unneutraliseret spildevand kommer ud i Gentofte Sø"*

- *BIOFOS bemærker at "så vidt jeg forstår vil det kunne dreje sig om spild på 5 m³, som vil passere et neutraliseringsanlæg i det tilfælde at spildet går til kloak. Hvis spildet ikke indeholder høje koncentrationer af tungmetaller/miljøfremmede stoffer, vil et spild ikke påvirke renseanlæggene"*

Natur og Miljø, Gentofte Kommune har ikke kendskab til bilag IV arter og Natura 2000 områder, der kan forventes at blive påvirket af projektet"

3.3.2 Udtalelse fra Gentofte Kommune til udkast til afgørelse.

Gentofte Kommune har som spildevandsmyndighed haft udkast til miljøgodkendelse af opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base i høring. Gentofte Kommunes generelle bemærkninger til udkastet henviste til, at Natur og Miljø i Gentofte kommune skal orienteres ved uheld til kloak med henvisning til Natur og Miljø's høringssvar af 17. januar 2017.

Gentofte Kommunes bemærkninger er taget til efterretning og er skrevet ind i miljøgodkendelse af opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base.

3.3.3 Udtalelse fra virksomheden

Novo Nordisk A/S har haft afgørelsens i høring, virksomheden gjorde opmærksom på, at der i afsnit 4.1.5 i det fremsendte udkast til miljøgodkendelse af opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base er anført, at virksomheden er omfattet af risikobekendtgørelsen, hvilket ikke er tilfældet.

Miljøstyrelsen har rettet afsnit 4.1.5, så det fremgår, at virksomhedens aktiviteter ikke er omfattet af risikobekendtgørelsen.

3. FORHOLDET TIL LOVEN

4.1.1 Miljøgodkendelsen

Denne godkendelse gives i henhold til § 33, stk. 1, i miljøbeskyttelsesloven og omfatter kun de miljømæssige forhold, der reguleres af denne lov. Godkendelsen gives som et tillæg til virksomhedens reviderede miljøgodkendelse af 3. januar 2014.

Det er en forudsætning for udnyttelse af godkendelsen, at vilkårene, der er anført i godkendelsen, overholdes straks fra start af drift, herunder i indkøringsperioden.

Godkendelsen gives som et tillæg til virksomhedens miljøgodkendelse af virksomhedens reviderede miljøgodkendelse af 3. januar 2014 og gives under forudsætning af, at såvel de vilkår, der er anført i denne godkendelse som vilkår i førnævnte godkendelse overholdes.

Efter ibrugtagning vil godkendelsen bortfalde, hvis den ikke har været udnyttet i 2 på hinanden følgende år, jf. miljøbeskyttelseslovens § 78a.

4.1.2 Listepunkt

Novo Nordisks hovedaktivitet Hagedornsvej 1 i Gentofte er omfattet af listepunkt 4. 5 i bilag 1 i til Godkendelsesbekendtgørelse ³:

4. Kemisk industri

I dette afsnit forstås ved fremstilling, anvendt om de i dette afsnit omhandlede aktivitetskategorier, fremstilling i industriel målestok ved kemisk eller biologisk forarbejdning af de i punkt 4.1-4.6 nævnte stoffer eller grupper af stoffer.

4.5 Fremstilling af farmaceutiske produkter, herunder mellemprodukter. (s).

4.1.3 BREF

Der er den 9. juni 2016 offentliggjort BAT (Best available techniques) konklusioner for Referencedokumentet om spildevands- og luftrensning og styringssystemer i den kemiske industri (CWW BREF). Det er et fælleseuropæisk dokument vedtaget af EU-kommissionen til formål, at sikre at alle virksomheder i den kemiske industri (listepunkt 4.5) lever op til samme tekniske standard senest 4 år efter, dvs. senest 9. juni 2020.

Miljøstyrelsen vil snarest tage initiativ til opstart af revurdering af Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1 Gentofte.

Novo Nordisk A/S er omfattet af listepunkt 4.5. Fremstilling af farmaceutiske produkter, herunder mellemprodukter.(s)

Virksomhedens aktiviteter er omfattet af følgende BREF:

- EU BREF Organiske finkemikalier, 2006, revision forventes påbegyndt i 2017.
- EU BREF "Emissioner fra oplagring 2005

³ Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomheder nr. 1517 af 7. december 2016

- EU BREF Spildevands- og luftrensning og dertil hørende styringssystemer i den kemiske sektor.

Miljøstyrelsen vil snarest tage initiativ til opstart af revurdering af Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1 samlede aktiver for at sikre implementering af CWW BREF.

4.1.5 Risikobekendtgørelsen

Virksomhedens aktiviteter er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen.

4.1.6 VVM-bekendtgørelsen

Novo Nordisk A/S Hagedornsvej 1, Gentofte er omfattet af bilag 1, punkt 6e, i bekendtgørelse nr. 1440 af 23. november 2016 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning:

"Integrerede kemiske anlæg, dvs. anlæg til fremstilling i industriel målestok af stoffer ved kemisk omdannelse, som ligger side om side og funktionelt hører sammen, og som er:

e) til fremstilling af farmaceutiske basisprodukter ved hjælp af en kemisk eller biologisk proces".

Det fremgår af VVM-bekendtgørelsens bilag 2, punkt 13a, at: "Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1)" er omfattet af VVM reglerne.

Det vurderes ikke, at udskiftningen af lagertankene kan være til skade på miljøet, og det ikke er nødvendigt at foretage en VVM-screening af projektet, da der ikke sker ændrede emissioner, visuelt vil de nye tanke ikke kunne ses uden for virksomhedens område og ændringen vil medføre færre tankninger og dermed mindre trafik.

4.1.7 Habitatdirektivet

Hverken Miljøstyrelsen eller Natur og Miljø, Gentofte Kommune har ikke kendskab til bilag IV arter og Natura 2000 områder, der kan forventes at blive påvirket af projektet.

4.2 Øvrige gældende godkendelser og påbud

Ud over denne godkendelse gælder følgende godkendelser fortsat:

- Revurdering af miljøgodkendelse af 3. januar 2014.
- Godkendelse af vilkårsændring af for pasteuriseringsanlæg af 22. april 2015.
- Miljøgodkendelse af pilotanlæggene RAPPP, CPPP og PuPP som kombinerede pilot- og produktionsanlæg af 15. juli 2015
- Miljøgodkendelse uden nye vilkår supplement til miljøgodkendelse af december 2013, af juni 2016.
- Miljøgodkendelse til udvidelse af væksthormonproduktion af 15. juli 2015
- Miljøgodkendelse til opgradering af påfyldningsplads og tankoplag for syre og base.

4.3 Tilsyn med virksomheden

Miljøstyrelsen er tilsynsmyndighed for virksomheden. Dog er Gentofte Kommune tilsynsmyndighed for så vidt angår bortskaffelse af affald samt afledningen af spildvandet til det kommunale spildevandsrens anlæg.

4.4 Offentliggørelse og klagevejledning

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse annonceres og offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på www.mst.dk. Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klage

Følgende har mulighed for at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet:

- ansøgeren
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- kommunalbestyrelsen
- Sundhedsstyrelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jf. miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø eller rekreative interesser som hovedformål, og som har ønsket underretning om afgørelsen

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, som er på 900 kr. for private og 1800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<http://nmkn.dk/klage/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest den 26. maj 2017.

Betingelser, mens en klage behandles

Virksomheden vil kunne udnytte afgørelsen, mens Miljø- og Fødevareklagenævnet behandler en eventuel klage, medmindre nævnet bestemmer noget andet. Udnyttes

afgørelsen, indebærer dette dog ingen begrænsning i Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen.

Orientering om klage

Hvis Miljøstyrelsen får besked fra Klageportalen om, at der er indgivet en klage over afgørelsen, orienterer Miljøstyrelsen virksomheden herom.

Miljøstyrelsen orienterer ligeledes virksomheden, hvis Miljøstyrelsen modtager en klage over afgørelsen fra en klager, som efter anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet er blevet fritaget for at klage via Klageportalen.

Herudover orienterer Miljøstyrelsen ikke virksomheden.

Søgsmål

Hvis man ønsker at anlægge et søgsmål om afgørelsen til domstolene, skal det ske senest 6 måneder efter, at Miljøstyrelsen har meddelt afgørelsen.

4.5 Liste over modtagere af kopi af afgørelsen

- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Friluftsrådet
- Gentofte Kommune, miljoe@gentofte.dk samt Maja Nastasia Juul Toft; MTOF@Gentofte.dk

Med venlig hilsen

Susanne Andreasen
suand@mst.dk
7254 4366

1. BILAG

Bilag A:



Ansøgning

Ansvarlig myndighed

Miljøstyrelsen
Sagsnummer: 2016-000478

Tilknyttet myndighed

Gentofte Kommune

Indsendt af

Novo Nordisk A/S
Krogshøjvej 45
2880 Bagsværd
E-mail: tsnk@novonordisk.com
Telefon 30753373
CVR / RID CVR:24256790-RID:40726433

Indsendt: 29-03-2017 10:04
BOM-nummer: MaID-2016-573
Indsendelse nr.: 4
Fase: Ansøgning

Ansøgning for Miljøgodkendelse/ anmeldelse

Projekt: Hagedornsvej 1, 2820 Gentofte
Klassifikation: Ingen klassifikationer
Ansøgningstyper Miljøgodkendelse/ anmeldelse til ændring på bestående virksomhed

Sted(er)

Virksomheder CVR: 24256790, P-nr.: 1010468147
Adresser Hagedornsvej 1, 2820 Gentofte

Ansøgere

Johnny Henriksen
Krogshøjvej 44
2880 Bagsværd
E-mail: johe@novonordisk.com
Telefon: 30793780

Novo Nordisk A/S
Krogshøjvej 45
2880 Bagsværd
E-mail: tsnk@novonordisk.com
Telefon: 30753373

Indholdsfortegnelse

Samlet oversigt over bilag i indsendelsen	1
Oversigt over dokumentation pr. fase	1
◦ Som del af ansøgningen	1
Angiv CVR og P-nummer	1
Ansøger og ejerforhold	1
Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter	2
Oplys hvilke miljømæssige forhold ændringerne har indflydelse på	2
Forholdet til VVM	3
Beskriv det ansøgte projekt	3
Er din virksomhed en risikovirksomhed?	3
Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald	3
Beskyttelse af jord og grundvand	3
Basistilstandsrapport	4
Ikke-teknisk resume	4
Tidligere indsendelser	4

Samlet oversigt over bilag i indsendelsen

Bilag med versionskode	Refereret fra
2016-08-31_HA Notat fra EKJ vedr. renovering af påfyldningsplads_bilag.pdf SHA1:F6FC578B59790BDD6F0121B7A41103497AA5402F	Beskriv det ansøgte projekt
2016-08-31_HA Opgradering af læsseplads for syre og base_brev til mst.pdf SHA1:ADCEC70039B6D41F0913BDA01254F0F1DD3CB2BA	Beskriv det ansøgte projekt
2017-03-29 Svar på anmodning om supplerende oplysninger vedr. opgradering af læsseplads.pdf SHA1:B5F83ECF6661321F624574BCC595E43BE3765C46	Beskriv det ansøgte projekt

Oversigt over dokumentation pr. fase

Som del af ansøgningen

Den dokumentation der skal vedlægges ansøgningen når den indsendes.

Udfyldt	Obligatorisk	Bilag	Dokumentation
x	x		Angiv CVR og P-nummer
x	x		Ansøger og ejerforhold
x	x		Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter
x			Oplys hvilke miljømæssige forhold ændringerne har indflydelse på
x			Forholdet til VVM
x		x	Beskriv det ansøgte projekt
x			Er din virksomhed en risikovirksomhed?
x	x		Tegninger over placering af råvarer, hjælpestoffer og affald
x	x		Beskyttelse af jord og grundvand
x	x		Basistilstandsrapport
x	x		Ikke-teknisk resume
			Andre relevante oplysninger

Angiv CVR og P-nummer

CVR-nummer

24256790

P-nummer

1010468147

Ansøger og ejerforhold

Formularfelt	Udfyldt værdi
Ansøgers navn	Novo Nordisk A/S

Vejnavn	Novo Alle
Vejnummer	1
Postnummer	2880
By	Bagsværd
Virksomhedens navn	Novo Nordisk A/S
Vejnavn	Hagedornsvej
Vejnummer	1
Postnummer	2820
By	Gentofte
Angiv matrikelnummer, hvis det er forskelligt fra det fremsøgte	8cg og 8dh Vangede
Angiv P-numre, hvis der søges til flere P-numre	
Bemærkning	
Kontaktperson	Tine Karup
Vejnavn	Krogshøjvej
Vejnummer	44
Postnummer	2880
By	Bagsværd
Telefonnummer	30793780
Mailadresse	jøhe@novonordisk.com
Er ejer forskellig fra ansøger?	Nej [Kode: false]
Eventuelle yderligere bemærkninger	Ingen bemærkninger

Vælg listebetegnelse for virksomhedens aktiviteter

Hovedaktivitet

Bilag 1, Listepunkt 4.5, Kemisk industri, Fremstilling af farmaceutiske produkter

Biaktiviteter

Ingen valgt

Oplys hvilke miljømæssige forhold ændringerne har indflydelse på

Formularfelt	Udfyldt værdi
Nye oplysninger om virksomhedens art (type og status)?	Nej [Kode: false]
Bygningsmæssige ændringer, tidspunkter for bygge- og anlægsarbejder, driftsstart og planlagte ændringer i fremtiden?	Nej [Kode: false]
Ændringer til oversigtsplan og driftstid?	Nej [Kode: false]
Skal der indsendes nyt tegningsmateriale?	Nej [Kode: false]
Nye oplysninger om virksomhedens produktion?	Nej [Kode: false]
Nye oplysninger om bedst tilgængelige teknik (BAT)?	Nej [Kode: false]
Ændring i forhold til udledning til luft?	Nej [Kode: false]
Ændring i forhold til spildevand?	Nej [Kode: false]
Ændring i forhold til støj?	Nej [Kode: false]

Ændring i forhold til affald?	Nej [Kode: false]
Ændring i forhold til forurening af jord og grundvand?	Ja [Kode: true]
Ændring af forslag til vilkår om egenkontrol?	Nej [Kode: false]
Nye oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld?	Nej [Kode: false]
Nye oplysninger om virksomhedens ophør?	Nej [Kode: false]
Ændringer til det Ikke-teknisk resumé?	Nej [Kode: false]

Forholdet til VVM

Formularfelt	Udfyldt værdi
Er projektet opført på bilag 1 til VVM bekendtgørelsen	Ja [Kode: true]
Hvis ja, angiv punktet på bilag 1	Punkt 6
Er projektet opført på bilag 2 til VVM bekendtgørelsen	Nej [Kode: false]
Hvis ja, angiv punktet på bilag 2	
Eventuelle yderligere bemærkninger	Projektet er et miljøforbedrende projekt og det medfører ikke forøget forurening.

Beskriv det ansøgte projekt

Redegørelse:

Projektet er et miljøforbedrende projekt, der omfatter opgradering af påfyldningsplads ved HAT for saltsyre og natriumhydroxid, der udbygges med opsamlingsbrønd til opsamling af evt. spild. Endvidere øges volumen af de to lagertanke til syre og base fra 10 til 20 m³. Se endvidere vedhæftede bilag. Miljøstyrelsen har anmodet om yderligere oplysninger. Disse er samlet i vedhæftede bilag dateret 2017-03-29.

Bilag

[2016-08-31 HA Notat fra EKJ vedr. renovering af påfyldningsplads bilag.pdf](#)

[2016-08-31 HA Opgradering af læsseplads for syre og base brev til mst.pdf](#)

[2017-03-29 Svar på anmodning om supplerende oplysninger vedr. opgradering af læsseplads.pdf](#)

Er din virksomhed en risikovirksomhed?

Markeret ikke relevant:

Novo Nordisk på Hagedornsvej 1 er ikke omfattet af risikobekendtgørelsen

Tegninger over placering af råvarer, hjælpeoffer og affald

Markeret ikke relevant:

Se vedhæftede bilag under det ansøgte projekt.

Beskyttelse af jord og grundvand

Redegørelse:

Se vedhæftede bilag under beskrivelse af det ansøgte projekt.

Basistilstandsrapport

Redegørelse:

Projektet medfører ingen ændringer i forhold til basistilstandsrapporten.

Ikke-teknisk resume

Redegørelse:

Projektet er et miljøforbedrende projekt, der omfatter opgradering af påfyldningsplads ved HAT for saltsyre og natriumhydroxid, der udbygges med opsamlingsbrønd til opsamling af evt. spild. Endvidere øges volumen af de to lagertanke til syre og base fra 10 til 20 m³.

Tidligere indsendelser

Indsendt dato	Fase	Fil
29-03-2017 09:51	Ansøgning	https://dokument.bygogmiljoe.dk/ansoegningbilag/4468c81f-3129-4a4d-9b57-38b5d79e2f78
29-03-2017 09:41	Ansøgning	https://dokument.bygogmiljoe.dk/ansoegningbilag/a2ba91ad-a4c9-404c-8375-564f5a6d5c55
09-09-2016 12:01	Ansøgning	https://dokument.bygogmiljoe.dk/ansoegningbilag/e36643a3-9817-4ed1-a05a-5633f74480bc